

TEKST 182: Vidnesbyrd om korsridderordnerne

Nedenstående tekstuddrag omhandler bl.a. baggrunden for oprettelsen af især Tempelridderordenen. Det første korstogs generobring af det hellige land for kristenheden i 1099 forstærkede mange europæeres interesse for at drage på pilgrimsrejse dertil. Dette var dog stadig et risikabelt foretagende, hvilket englænderen Saewulf bevidner. Få år efter det første korstog - i årene 1102-1103 - drog Seawulf på pilgrimsrejse til Det hellige land for at bede i Jerusalem, Bethlehem og Nazareth. Saewulfs identitet er ukendt, men beretningen tyder på, at han muligvis var en anglo-normannisk munk. Beretningen er altså en førstehåndsberetning og er formentlig nedskrevet få år efter år 1103.

Behovet for fortsat beskyttelse af pilgrimmene og dermed baggrunden for oprettelsen af korsridderordnerne beskrives ligeledes af den kristne ærkebiskop og krønikeskriver, William af Tyrus (1130-1186), der skrev et værk om Jerusalems historie i tiden før og under korstogene. Albert af Aachen var kannik ved kirken i Aachen og skrev mellem 1125 og 1150 et værk om Det 1. Korstog (Historia Hierosolymitanae expeditionis) og tiden derefter.

Fra tiden 1120-35 findes en kopi af et brev til tempelridderne skrevet af 'Hugh Peccator', dvs. Synderen Hugo. Flere historikere formoder at brevet er skrevet af selve Hugh af Payens, grundlæggeren og den første stormester af tempelridderordenen. I brevet svarer forfatteren på noget af den kritik, som et mindretal af gejstlige indenfor kirken, havde fremsat mod tempelridderordenen og argumenterer bl.a. for, at det aktive forsvar for kristenheden er lige så vigtigt og Gud velbehageligt som det mere kontemplative og meditative munkeliv i klosterets isolation fra verden.¹

Desuden bringes herunder et uddrag af tempelriddernes ordensregel samt et uddrag skriftet "Tractatus de locis et statu sanctae terrae" (d.v.s. en beretning om Det Hellige Lands steder og situation). Sidstnævnte skrift blev forfattet af en kristen pilgrim i årene ca. 1167-1187. I skiftet berettede pilgrimmen om sine indtryk af Det hellige land (korsridderordnerne) i korstogstiden.

Endelig bringes et tekstuddrag forfattet af Rolf de Diceto (eller Ralph af Diss) (død ca. 1202), der fra ca. 1180 var degn i Skt. Pauls katedralen i London. Her skrev han to historiske krøniker: Abbreuviaciones chronicorum og Ymaginez historiarum. I det sidste værk citerer Rolf af Diceto en øjnevidneberetning om tempelriddernes kampindsats under slaget ved Montgisard i 1177, som formodes at være fortalt ham af en engelsk pilgrim, der vendte hjem fra det hellige land. Angående ridderordenens værdigrundlag se ligeledes Bernard af Clairvaux (tekst 188).

[Saewulf:]

Jeg, Saewulf, en uværdig og en synder² drog afsted for at bede ved Den Hellige Gravs Kirke. [...] Efter at vi forlod øen Cypern blev vi i syv dage og syv nætter kastet omkring af et stormfuldt

¹ Også i Rolandskvadet kommer denne opfattelse af ridderens aktive gavnlige rolle i bekæmpelsen af det onde i kontrast til munkens passive kontemplation til udtryk. Strofe 141, linje 8: "Ærkebispem siger: 'Det, som du gør, er godt! Så tapper bør en rigtig ridder være, når han har våben og hans hest er god: I slaget skal han være stærk og stolt, for ellers er han ikke tre denarer værd og skulle hellere blive broder i kloster, der kunne han bede hver dag for vore synder'". Se uddrag af Rolandskvadet tekst 150

² "Ego Saewulf, licet indignus et peccator..."

vejr, før vi en nat næsten blev tvunget tilbage til det sted, hvorfra vi var sejlet ud; men efter mange strabadser og ved guddommelig nåde så vi ved solopgangen på den ottende dag foran os kysten ved indsejlingen til Jaffa, hvilket fyldte os med en uventet og usædvanlig glæde. Således ankom vi med stor glæde og taksigelse på en søndag. [...]

- 5 Efter en rejse på tretten uger ved indsejlingen til Jaffa. Jeg blev pludselig grebet af et stærkt ønske om at komme i land, og jeg lejede en båd og kom ombord i den med alle mine følgesvende, men før jeg nåede ind til kystbredden, blev havet uroligt og mere stormfuldt. Ved Guds nåde kom vi dog uskadte i land og trådte trætte og sultne ind i byen, hvor vi fandt husly og hvilede os natten over. [...] Vi drog afsted fra Jaffa op til byen Jerusalem, en rejse på to dage, ad en bjergvej, der var vanskelig og meget farlig på grund af saracenerne, som lå på lur i bjergenes huler for at overfalde dem, der var mindre i stand til at forsvare sig på grund af deres følges ringe størrelse eller fordi de på grund af træthed var faldet bagud for deres følge. Snart ser man dem på hver bjergside, snart er de aldeles usynlige, som enhver pilgrim dertil kan bevidne. Lig af mennesker i store antal ligger spredt langs vejen og er revet i stykker af vilde dyr langs vejsiden. Nogle undrer sig måske over at kristnes lig får lov til at ligge ubegravede hen, men det er ikke overraskende, når vi tager i betragtning, at der ikke er megen jord på den hårde klippe til at grave en grav, og hvis jord ikke manglede, hvem ville være så naiv at forlade sit følge for at gå alene ud og grave en grav for en følgesvend? Hvis han gjorde det, så ville han sandelig grave en grav for sig selv snarere end for den døde mand. For ikke blot de fattige og svage, men også
- 10 20 de rige og stærke er omgivet af farer på hele vejen. [...] Ikke desto mindre nåede vi alle i sikkerhed vor rejses mål. Velsignet være Herren, som ikke vendte sig bort fra min bøn og ikke har vendt sin nåde væk fra mig. [...]

- Indgangen til byen Jerusalem er fra vest under kong Davids citadel ved den port, som kaldes for Davidsporten. Det første sted, man bør besøge er Den Hellige Gravs Kirke, [...] ikke kun fordi gaderne leder direkte dertil, men også fordi det rimelig og retfærdigvis er den mest fejrede af alle kirkerne, for alt, hvad de hellige profeter og vor frelser Jesus Kristus forudsagde og profeterede blev fuldbyrdet i virkeligheden der. Selve kirken blev af ærkebiskop Maximus og efter fundet af Herrens kors flot og kongeligt bygget med støtte fra kejser Konstantin og hans moder Helena. I midten af denne kirke er Vor Herres grav omgivet af en meget stærk mur og et tag,
- 25 30 sådan at regnen ikke falder på den hellige grav, for kirken over den er åben for himlen. [...] I gården til Den Hellige Gravs Kirke findes nogle meget hellige steder, nemlig det fængsel, hvori vor Herre Jesus Kristus blev tilbageholdt, efter at han var blevet forrådt. [...] Dernæst findes lidt længere oppe det sted, hvor det hellige kors og de andre kors blev fundet og hvor dernæst en stor kirke blev bygget til ære for dronning Helena, men som siden er blevet ganske ødelagt af
- 35 40 de vantro; og nedenfor ikke langt fra fængslet står den marmorsøjle, hvortil vor Herre Jesus Kristus blev bundet i den offentlige sal og blev pisket med de mest grusomme blødninger. Nærværende findes det sted, hvor vor Herre blev afklædt sit tøj af soldaterne og dernæst stedet, hvor han blev iklædt en purpur klædning af soldaterne og hvor han blev kronet med en tornekrone og hvor de kastede lod om hans tøj. Dernæst bestiger vi Golgata-bjerget, hvor patriarken Abraham rejste et alter og ved Guds bud gjorde sig rede til at ofre sin egen søn, og dernæst hvor senere Guds Søn, som han bebudede, blev ofret til Gud Faderen for verdens frelse. Klipperne på dette bjerg bærer stadig vidnesbyrd om Herrens lidelse, idet der er mange revner i klipperne, hvor vor Herres kors stod. [...] Vi kommer ned fra Herrens grav i en omtrentlig afstand af to armbrystskud til Herrens tempel, som er øst for Den Hellige Grav, hvor gården er af stor læng-

de og bredde og har mange porte, men den vigtigste port foran Templet kaldes 'Den smukke' på grund af dens fine håndværksarbejde og rigdom af farver. [...] I midten af templet ses en høj og stor klippe med en hulning forneden, hvor det helligste af de hellige var. På dette sted anbragte Salomon Pagtens ark med manna og Arons stav [...] og de to stentavler af Testamentet [de ti bud]. [...] Her blev Jesusbarnet omskåret på den ottende dag og fik navnet Jesus, hvilket forstås som frelser, her blev vor Herre Jesus bragt frem af sine forældre med jomfru Maria på dagen for hendes renselse og modtaget af den ældre Simeon; her blev Jesus også fundet, da han var tolv år gammel, siddende iblandt de skriftkloge og overhørte og udspurgte dem, sådan som vi læser det i evangeliet, her fordrev han senere øksen og får og duer, da han sagde: "Mit hus skal være et bedehus"³; og her sagde han til jøderne, "Riv dette tempel ned, og jeg vil rejse det igen på tre dage."⁴ [...]

Byen Bethlehem i Judæa ligger seks mil nord for Jerusalem. Saracenerne har intet beboeligt efterladt der, men har ødelagt alt (ligesom de andre helligsteder udenfor byen Jerusalems mure) undtagen den velsignede Jomfru Marias Kloster, som er en stor og fornem bygning. [...]

Byen Nazareth i Galilæa, hvor den velsignede jomfru Maria modtog bebudelsen om vor Herres fødsel fra englen, er omtrent fire dages rejse fra Jerusalem. [...] Byen Nazareth er helt hærget og ødelagt af saracenerne, men stedet, hvor bebudelsen fandt sted, er angivet af et meget ædelt kloster. [...] Efter at vi efter bedste evne havde besøgt og bedt ved alle de hellige steder i byen Jerusalem og i det omgivende land, så tog vi dernæst et skib fra Jaffa på Pinsedag. På hjemreisen turde vi ikke sejle ud på det åbne hav ad den samme rute, som den vi kom fra, på grund af frygten for saracenernes flåde, men vi sejlede i stedet langs med kysten af forskellige byer, som er faldet i frankernes hænder, mens andre stadig beherskes af saracenerne.

[William af Tyrus:]

I samme år [1118] forpligtede visse ædle mænd af ridderlig rang, religiøse mænd, viet til Gud og gudsfrygtighed, sig til Kristi tjeneste under patriarken [af Jerusalem].⁵ De lovede vedvarende at leve som almindelige munke, uden ejendele og under løfter om kyskhed og lydighed. Deres fremmeste ledere var den ærværdige Hugues af Payens og Godfried af St. Omer. Da de ingen kirke eller nogen fast bopæl havde, gav kongen dem for en tid et bosted i den sydlige fløj af slottet, nær Herrens Tempel.⁶ De gejstlige af Herrens tempel gav dem under visse betingelser en plads nær slottet, som de gejstlige besad. Denne plads anvendtes af ridderne som træningsplads. Den kongelige herre og hans adelsmænd og også patriarken og kirkens gejstlige gav dem gaver fra deres domæner, nogle for en begrænset tid, og nogle i al evighed. Disse gaver skaffede ridderne mad og tøj. Deres primære opgave, en som blev pålagt dem af patriarken og af de andre biskopper for syndernes forladelse, var at beskytte vejene og landruterne mod angreb fra røvere og banditter. Dette gjorde de især for at beskytte pilgrimme. De første ni år efter deres grundlæggelse bar ridderne verdsligt tøj. De brugte sådanne beklædningsgenstande, som folk, for deres sjæls frelse, gav dem. I deres niende år [i 1128] afholdtes i Frankrig, i Troyes, et kir-

³ Lukas 19:46, Matthæus 21:26

⁴ Johannesevangeliet 2:19

⁵ Dvs. den ledende gejstlige i Jerusalem

⁶ Dvs. på Tempelbjerget i Jerusalem

kemøde, hvor ærkebiskopperne af Reims og Sens og deres vasaller var til stede, samt biskoppen af Albano, der var apostolsk legat,⁷ og abbederne af Citeaux, Clairvaux, Pontigny og mange andre. Ved dette kirkemøde besluttede pave Honorius og Stefan, patriarken af Jerusalem, at fastsætte en regel for ridderne og at tildele dem en hvid klædning.⁸ Selvom ridderne nu havde eksisteret i ni år, var der stadig kun ni af dem. Fra denne tid og fremefter begyndte deres antal at vokse og deres besiddelser begyndte at udvide sig. Senere, i pave Eugenius tid, siges det, at både de riddere og deres ydmyge tjenere, kaldet sergenter, begyndte at anbringe kors lavet af rødt klæde på deres kapper, for således at adskille sig fra andre. De er nu vokset så talrigt, at der er i denne orden i dag⁹ omkring 300 riddere, der bærer hvide kapper, i tillæg til de brødre, som er næsten utallige. De siges at have enorme besiddelser både her og i udlandet, således at der nu ikke er en provins i den kristne verden, som ikke har skænket de førnævnte brødre en del af sine goder. Det siges i dag, at deres rigdom er så stor som kongernes skatte. Fordi de har et hovedkvarter i det kongelige palads ved siden af Herrens Tempel, som vi har sagt før, bliver de kaldt Brødrene af Tempels hær. Selv om de fastholdt deres orden ærefuldt i lang tid og opfyldte deres kald med tilstrækkelig forsigtighed, så forsømte de senere ydmygheden (der er kendt som vogter af alle dyder og som, da det sidder på det laveste sted, ikke kan falde) og de løsrev sig fra patriarken af Jerusalem, af hvem deres orden først blev grundlagt, og fra hvem de har modtaget deres første gaver, og de nægtede ham den lydighed, som deres forgængere havde vist ham. De har også overtaget tiende og gaver til Guds kirker, og de har overtaget dele af kirkens ejendom, og de har gjort sig overordentlig besværlige.¹⁰

[*Albert af Aachen:*]

Ligeledes skete det i det samme år¹¹ [...], at nogle pilgrimme, omkring syv hundrede, efter de havde tilbudt Herren Jesus i Jerusalem foran selve hans egen ærværdige grav og efter de havde set ildens mirakel antændt fra himlen,¹² var draget fra Jerusalem med glæde og fryd i deres hjerter for at besøge Jordanflodens vande i overensstemmelse med de troendes ritual. De havde vandret fra bjergene så langt som til slottene Cuscheth og Burgevins¹³ til et ensomt sted, da der fra Tyrus og fra Askalon¹⁴ pludselig dukkede bevæbnede og meget rasende saracenere op, som angreb pilgrimmene og optog kampen med dem. Pilgrimmene var næsten ubevæbnede, og de var trætte efter mange dages rejse samt svækket grundet fasten for Jesu navn, og de blev hurtigt overvundet og drevet på flugt. De onde slagtere forfulgte dem, idet de dræbte tre hundrede med sværdet og tog tres til fange. Da man hørte om disse usle gerninger og nedslagnin-

⁷ Dvs. pavelig udsending

⁸ Se Tempelherrenes ordensregel nedenfor

⁹ William af Tyrus skrev ca. 1170-1174

¹⁰ William af Tyrus var ærkebiskop i Tyrus, og som det fremgår betragtede kirken Tempelriddernes stigende selvstændighed med mistro.

¹¹ År 1119

¹² Dvs. lysunderet eller Den Hellige Ilds ceremoni under påskefejringen, hvor lys i den hellige grav i Gravkirken mirakuløst antændes.

¹³ Borge eller fæstninger, der ikke er nærmere lokaliserede

¹⁴ Ægypterne (fatimiderne) foretog angreb via disse to havnebyer, der først blev erobret af korsidderne i 1124 og 1153.

- gen af pilgrimme i Jerusalem og omegn, blev kongen og den ærværdige patriark Warmund sammen med alle stormændene ramt af sorg, og de pålagde soldater at hævne de dræbte troende med det samme. Men forgæves skyndte de sig at gribe til våben og drage afsted. For efter denne massakre havde saracenerne med det samme taget flugten og begivet sig inden for Tyrus' og Askalons mure med deres kristne fanger og det kristne bytte.

[*'Hugh Peccator':*]

- 10 Synderen Hugo til Kristi riddere i templet i Jerusalem, hvis fromhed gør dem ivrige efter at rense sig ved det religiøse liv. I skal kæmpe og erobre og modtage belønning hos Vor Herre Jesus Kristus.

Her begynder hans prædiken til tempelridderne.

- 15
1. Kæreste brødre, jo mere Djævelen søger at bedrage og fordreje os, desto mere forsigtige bør vi også være ikke blot med at undgå det onde, men også med at gøre det gode. For Djævelens første mål er at trække os ind i synden, det andet at undergrave vore gode hensigter, det tredje at gøre os usikre i det gode ved at aflede os fra vore planer om dydige handlinger og under på-
- 20 skud af at gøre fremskridt. [...] Ofte er de ydmyge ting også de mest nyttige. Foden rører jorden, men den bærer hele kroppen. Bedrag ikke jer selv: enhver modtager løn for sit arbejde. Huse- nes tage står imod regn, hagl og vind, men var der intet tag, hvad ville de fint bemalede paneler inden i huset så gøre?
- 25
2. Vi omtaler dette emne, brødre, fordi vi har hørt, at nogle af jer er blevet berørt af kritik fra visse ubesindige personer, som hævder at jeres erhverv – i hvilket I har helliget jeres liv til at bære våben mod troens og fredens fjender og til forsvar for de kristne – at dette erhverv skulle være illegitimt eller skadeligt, skulle være en synd og i vejen for frelsen. Dette er sket, fordi Djævelen ikke sover, som vi allerede har fortalt jer. [...] Således forsøger han, den usynlige
- 30 fjende, der altid prøver at friste jer og ondt at forfølge jer, at ødelægge det gode arbejde, som I udfører med et ordentligt og fornuftigt mål. Da hans mål er at ødelægge jeres gode gerninger ved at fordærve jeres hensigter, så foreslår han den tanke, at I gør det af had og raseri, når I dræber, at I gør det af grådighed, når I tager plyndringsgods. Hver gang undgår I hans fælder, for når I dræber, har I en god grund til at hade og når I plyndrer, har I en retfærdig grund til at
- 35 være grådige. Jeg siger: 'I har en god grund til at hade', fordi I ikke hader mennesker, men ondskab. Jeg siger: 'I har god grund til at plyndre', fordi det er retfærdigt at tage plyndring fra dem på grund af deres synd, og det er en rimelig løn for jeres arbejde.[...]
- 40
4. Hvis I skulle komme i tanke om at tilslutte jer en højre religiøs orden, skulle I huske, at i ethvert samfund er den bedste og ærbare også den højeste. Judas faldt ned fra det højeste; at være en apostel. Og tolderen, som ydmygt tilstod sine synder, blev frelst. [...] Som apostlen

Paulus sagde: "Om man er omskåret eller ej, betyder ikke noget, det der tæller er ny skabelse."¹⁵ [...]

5. Måske kunne det hævdes, at jeres beskæftigelse afleder jer med ydre sager og lægger en hindring i vejen for jeres evige frelse og åndelige fremgang. I ønsker fred og ro, så at I må bære frugt for Herren, for ensomhed er kontemplationens ven. Når I siger sådan, viser I jeres ivrighed efter at tjene God, men jeres ivrighed bygger ikke på viden.¹⁶ I ved ikke, hvad I beder om. Hør Kristi svar til jer, ikke mit: "I ønsker at sidde ved hans højre og hans venstre side i hans kongerige, I ønsker at sidde og være stille, når han styrer, men I ønsker ikke at arbejde og blive trætte, når han kæmper. Det som I beder om, ville være velsignet, hvis det var retfærdigt. Men fordi det ikke er retfærdigt, ved I ikke, hvad I beder om."¹⁷ For retfærdighedens orden kræver, at enhver, der ønsker at regere, ikke må løbe væk fra arbejdet, og den, som søger en krone, må ikke undgå kampen. Kristus selv, hvis eksempel I burde følge, arbejdede og bekæmpede gudløse og onde mennesker på jorden, før han steg op til Himlen for at sidde ved Gud Faders højre hånd. Hør her, brødre: Hvis det var meningen, at I skulle søge ro og fred på denne måde, som I siger, så ville der ingen religiøse ordener være tilbage i Guds kirke. Selv eremitterne i ørkenen var ikke i stand til at undslippe arbejdet helt; de var nødt til at arbejde for føden, beklædning og dette dødelige livs andre nødvendigheder. Hvis der ingen var, som pløjede og såede, høstede og lavede mad, hvad skulle tænkerne så stille op? Hvad hvis apostlene havde sagt til Kristus: "Vi ønsker at være fri til at meditere og ikke rende omkring og arbejde, vi ønsker at leve fjernt fra folks kritik og diskussioner." Hvis apostlene havde sagt sådan til Kristus, hvor ville de kristne så være i dag?

6. Som I kan se, brødre, under fromhedens forklædning søger fjenden at lede jer ind i en fælde af fejl. Mænd burde ikke flygte fra dyden, men fra synden. I skal ikke undgå fysisk aktivitet, men åndelig forvirring. [...] Hvis Djævelen forsøgte at overbevise jer om at stræbe efter verdslige goder, så ville hans svig være nemt at se, men nu beder han Kristi riddere om at nedlægge deres våben, ikke at føre krig, at løbe væk fra konflikten, at opsøge hemmelige steder – så at han kan fjerne den sande ydmyghed ved at lade som om han tilbyder en tilsyneladende ydmyghed. For hvad er stolthed, hvis ikke det er at nægte at adlyde, hvad Gud har befaleet jer?

7. Ved således at have forledt de ledende folk således, så vender Djævelen sig mod de mindre folk. "Hvorfor spilder du tiden med at arbejde?", siger han. "Hvorfor anstrenger du dig med så meget arbejde for intet? [...] Sender de troende nogensinde penge til tempelridderne? Beder de troende i hele verden nogen sinde for tempelridderne? [...] Mens næsten alt det hårde arbejde falder på jer, så modtager de al den åndelige frugt. Så forlad dette selskab, og tilbyd dit arbejdes offer til Gud et andet sted, hvor dit begejstrede engagement vil være mere synligt og frugtbart." Se hvor mange forskellige former hans svig antager, brødre, og hvordan han anvender enhver form for bedrag. Han får disse folk, som er velkendte ledere, til at kritisere, og han får ukendte mennesker til at ytre kritik. [...] Må I modtage dette, kære brødre, og bevare freden i jeres selskab, og må fredens Gud være med jer.

¹⁵ Galaterbrevet 6:15.

¹⁶ Romerbrevet 10:2.

¹⁷ Se Matthæus 20:20-28

[*Tempelriddersnes Ordensregel, 1129:*]

5 Her begynder fortalen til Tempelriddersnes Ordensregel.

1. Vi taler for det første til alle dem, der hemmeligt foragter deres egen vilje og med et rent hjerte higer efter at tjene Den Suveræne Konge som ridder og med flittig og opmærksom omhu permanent ønsker at bære denne meget ædle rustning af lydighed. Og derfor formaner vi jer, 10 der indtil nu har levet en verdslig ridders liv, hvis mål ikke var Jesus Kristus, men udelukkende at opnå menneskers gunst, til hurtigst muligt at tilslutte jer og for evigt at følge dem, som Gud har udvalgt fra massernes fortabelse, og som Han gennem sin nåde har udvalgt til at forsvare den hellige kirke.
- 15 2. Frem for alt skal han forene flid og fast udholdenhed, som vælger at blive en ridder i Kristus og som vælger at træde ind i en sådan hellig, ridderorden. Denne ridder skal være så værdig og så from, og hans ry skal være ædelt og uoplettet for evigt, så han vil fortjene at gøre martyrerne selskab, som gav deres sjæle til Jesus Kristus. I denne religiøse orden vil ridderskabet blomstre og blive genoplivet. Tidligere foragtede ridderskabet kærligheden til retfærdighed, som ellers 20 var en af dets pligter, og det forsømte at forsvare og beskytte de fattige, enker, forældreløse og kirkerne, men stræbte i stedet efter at plyndre, hærge og dræbe. Gud arbejder godt med os og vor Frelser, Jesus Kristus. Han har sendt sine venner fra Den Hellige Stad, Jerusalem, på marcher i Frankrig og Bourgogne, hvor de uophørligt og for vor frelse og udbredelsen af den sande tro tilbyder deres sjæle til Gud, et taknemmeligt offer.
- 25 3. Ved Troyes har vi fra de fjerneste provinser bag bjergene samlet riddere i al glæde og broderskab på St. Hilarius' (?) dag i det Herrens år 1128 efter inkarnationen af Jesus Kristus og i det niende år efter grundlæggelsen af førnævnte ridderskab og på anmodning fra Stormester Hugo [Hugues] des Payens, som ved Helligåndens nåde grundlagde det førnævnte ridderskab. 30 Fra læberne af førnævnte mester, Broder Hugo de Payens, hørte vi samlet i kapitelsalen om den nye ridderordens grundlæggelse og formål. Med forbehold for begrænsningen af vor forståelse roste vi, hvad der forekom os gavnligt og godt, mens vi tog forbehold overfor, hvad der forekom os forkert.
- 35 4. Alt hvad der skete på den synode kan ikke blive genfortalt eller opregnet; og fordi det ikke skulle blive taget letfærdigt af os, men overvejet i vis klogskab, overlod vi det til vor ærværdige fader og herre Honorius og den ædle patriark af Jerusalem, Stephen, som kendte til forholdene i øst og til de fattige Kristi riddere, med det råd fra den almindelige kirkeforsamling lovpriste vi det med velvilje. Selv om et stort antal af religiøse fædre deltog i denne kirkeforsamling og pri- 40 ste rigtigheden af vores ord, skulle vi alligevel ikke i stilhed forbigå de sande udtalelser og bedømmelser, som de erklærede.

5. Derfor er det guddommelige hverv blevet mig, Jean Michel, overladt og betroet ved Guds nåde at nedskrive det nærværende dokument efter ordre fra kirkeforsamlingen og den ærværdige fader Bernard, abbed i Clairvaux.

5 *Navnene på de Fædre der deltog i kirkeforsamlingen:*

6. Først var Matthias, biskop af Albano, ved Guds nåde legat ved den romerske kirke; R[enaud], ærkebiskop af Reims; H(enri), ærkebiskop af Sens, og derefter deres biskoppelige højheder G(ocelin), Biskop af Soissons; biskoppen af Paris; biskoppen af Troyes, biskoppen af Orléans; biskoppen af Auxerre, biskoppen af Meaux; biskoppen af Chalons; biskoppen af Laon; biskoppen af Beauvais; abbeden af Vèzelay, som senere blev ærkebiskop af Troyes og legat i den romerske kirke; abbeden af Cîteaux, abbeden af Pontigny; abbeden af Trois-Fontaines; abbeden af St Denis de Reims; abbeden af St-Etienne de Dijon; abbeden af Molesmes; den ovennævnte Bernard, abbeden af Clairvaux: hvis ord den førnævnte lovpriste fordomsfrit. Ligeledes tilstedeværende var mester Aubri de Reims; mester Fulcher og adskillige andre hvem det bliver for meget at opregne. Og af de andre, som ikke er blevet opregnet, synes det gavnligt i denne sag at oplyse, at de elsker sandheden; de er grev Theobald; greven af Nevers; André de Baudemant. Disse var til stede ved kirkeforsamlingen og de opførte sig på en så fuldkommen opmærksom måde, og udsøgte, hvad der var fint og var imod det, de ikke synes var rigtigt.

20 7. Også tilstede var broder Hugues de Payens, mester for ridderordenen, sammen med nogle af sine brødre som han havde taget med. De var broder Roland, broder Godefroy og broder Geoffroi Bisot, broder Payen de Mondidier, broder Archambaut de Saint-Amand. Den samme mester Hugues fortalte sammen med sine brødre til ovenstående fædre om den måde og de skikke, hvormed de havde gjort deres ydmyge begyndelse, og af en som sagde: *Ego principium qui et loquor vobis*, hvilket betyder: "Jeg som taler til jer er begyndelsen", sådan som man huskede det.

30 8. Det behagede det almene kirkemøde, at alt det skulle nedskrives og ikke blive glemt, som angik de overvejelser, der blev gjort der og den hensyntagen til den omhyggeligt studerede Hellige Skrift sammen med den Herres visdom, paven af den Hellige Romerske Kirke af Rom, og af patriarken af Jerusalem og med samtykke fra kapitlet, for at nedskrive reglerne for de fattige riddere af Templet, som ligger i Jerusalem, således at man ved et trofast og retskaffent liv kan møde sin skaber; med en følelse, der er sødere end honning og i Guds billede; hvis barmhjertighed ligner oine,¹⁸ og tillader os at komme til Ham, som de ønsker at tjene. *Per infinita seculorum secula. Amen*

35 *Her begynder reglen for den fattige Ridderorden af Templet.*

9. Jer, som vil give afkald på egen interesse og vilje, og I andre, der tjener høje konger med heste og våben, stræb efter jeres sjæls frelse ved i en afgrænset periode at høre de første tidebønner og hele gudstjenesten og at leve efter den kanoniske lov og efter reglerne for tempelridderne i den Hellige by Jerusalem. Oh, I ærværdige brødre, Gud vil være med jer, hvis I lover at foragte den svigefulde verden i evig kærlighed til Gud. Med foragt skal I afvise kroppens fristel-

¹⁸ Det er uklart, hvad dette ord betyder. Ordet er måske afledt af *oindre*, 'at smøre ind i olie', 'salving'.

ser: I skal holde jer til dåben og den åndelige føde fra Gud, skolet af vor Herres bud, skal ingen af jer frygte kampen indtil afslutningen af den guddommelige tjeneste, hvis han herefter bærer tonsur.¹⁹

- 5 10. Men hvis nogen broder er blevet sendt til arbejdet for Tempelherreordenen og for kristen-
heden i Østen – noget vi tror, vil ske ofte – og ikke kan høre den hellige messe, skal han i stedet
for første tidebøn fremsige tretten paternosters;²⁰ syv for hver time og ni for aftensang. Og til-
sammen beordrer vi ham til at gøre således. Men dem der er sendt af denne grund og ikke kan
komme og høre den guddommelige tjeneste, hvis det er muligt, skal klokkeslættene ikke sprin-
10 ges over, for at præstere overfor Gud, hvad der tilkommer ham.

Den måde hvormed brødre skal modtages

11. Hvis nogen verdslig ridder, eller nogen anden ønsker at forlade fortabelsens masser for at
opgive det verdslige liv og vælge et liv i fællesskab, så optag ham ikke straks [i ridderordenen],
15 for som Paulus siger: *Probate spiritus si ex Deo sunt*. Dette betyder: "Prøv sjælen for at se om
den kommer fra Gud." Snarere, hvis selskabet af brødre skal antage ham, lad reglen blive læst
op for ham, og hvis han omhyggeligt ønsker at adlyde reglens bud, og hvis det har behaget me-
strene og brødrene at modtage ham, lad ham åbenbare sit ønske og sin anmodning overfor alle
brødrene samlet i kapitlet og lad ham fremsætte sin bøn med et rent hjerte.

20

Om bandlyste riddere

12. Vi befaler at bandlyste riddere skal opsøges for at høre om nogle af dem ønsker at slutte sig
til ordenen fra oversøiske egne, og man skal her tænke mere på hans sjæls evige frelse end på
verdslige fordele. Vi befaler da, at han skal optages i ordenen på den betingelse at han kommer
25 for en biskop i den kirkeprovins og at han gør biskoppen bekendt med sine hensigter. Når bi-
skoppen har hørt ham og givet han syndsforladelse, skal han sende ham til mesteren af Tem-
plet, og hvis han har haft et retskaffent liv og er værdig til at indgå i styrken, og hvis mesteren
og brødrene finder ham god nok, lad ham da blive taget til nåde og antaget, og hvis han skulle
dø i mellemtiden og har været pint og martret af smerter, lad ham da nyde godt af broderska-
30 bets understøttelse som tilkommer en af de Fattige Riddere af Templet.

13. Ingen tempelbroder må under nogen omstændigheder pleje omgang med en, der helt åben-
lyst er blevet bandlyst, ej heller modtage hans ejendele, og dette forbyder vi på det kraftigste,
fordi det ville være noget frygteligt, hvis tempelbrødrene blev bandlyst lige som ham. Men hvis
35 det kun er blevet ham forbudt at deltage i gudstjenesten, er det naturligvis muligt at være i
selskab med ham og modtage hans ejendom til godgørenhed med tilladelse fra riddernes
øverstkommanderende.

Om ikke at modtage børn

14. Selv om de hellige fædres regel tillader at modtage børn til et helligt liv, vil vi ikke råde jer
40 til at gøre dette. For den, der ønsker at give sit barn for evigt til ridderordenen, skulle hellere

¹⁹ D.v.s. bliver munk

²⁰ Rosenkransbønner

opdrage ham, indtil han er blevet voksen nok til at føre sværdet med styrke for at befri landet for Jesu Kristi fjender. Lad da hans moder og fader føre ham til huset og gøre brødrene bekendt med hans bøn; og det er meget bedre, hvis han ikke aflægger munkeløftet, mens han er barn, men først når han er blevet ældre; og det er bedre, hvis han ikke fortryder det, end hvis han
5 fortryder. Og lad ham herefter blive sat på prøve af de vise mestre og brødrene og i overensstemmelse med det ærlige liv, som må føres af den, som vil indtræde i broderskabet.

Om brødre, der opholder sig for længe i kapellet

15. Det er blevet os bekendt, og vi har hørt det fra sande vidner, at I umådeholdent og uden
10 tilbageholdenhed overværer gudstjenesten stående. Vi har ikke bestemt, at I skal opføre jer på den måde, tværtimod misbilliger vi det. Men vi befaler, at de stærke såvel som de svage for at undgå overdreven opmærksomhed, siddende skal synge den salme, der hedder *Venite* [Salme 95], med invitatoriet [omkvædet] og lovprisningen [salmens vers], og at de beder i stilhed, diskret og ikke højlydt, således at den bedende ikke forstyrrer de andre brødres bøn.

15
16. Men ved afslutningen af salmen, når Gloria patri er sunget i ærbødighed for den Hellige Treenighed, skal I rejse jer og bukke mod alteret, medens de svage og syge vil bøje deres hoveder. Således befaler vi; og når forklaringen på evangeliet er læst, og *Te deum laudamus* er sunget, og medens lovprisningen bliver sunget, og når den første tidebøn er færdig, skal I stå op. På
20 denne måde befaler vi jer ligeledes at være stående ved tidebønnerne og ved alle messerne for Vor Frue.

Om brødrenes påklædning

17. Vi forlanger at alle brødres dragter altid skal være i en farve, det er hvid eller sort eller
25 brun. Til alle riddere giver vi vinter og sommer hvide kapper; og det er ikke tilladt nogen, som ikke hører til førnævnte Kristi riddere, at have en hvid kappe. Således vil de, som har forladt et liv i mørket, kunne genkende hinanden som værende forenet med deres skaber, ved det tegn at de bærer hvide dragter, hvilket betegner renhed og fuldkommen kyskhed. Kyskhed er vished i hjertet og kroppens sundhed. For hvis en broder ikke aflægger eden om kyskhed, vil han aldrig
30 finde evig hvile og kan ikke møde sin Gud ved det løfte som apostlen skrev: *Pacem sectamini cum omnibus et castimoniam sine qua nemo Deum videbit*. Dette betyder: "Stræb efter fred med alle og efter den helligelse, uden hvilken ingen kan se Herren" [Hebr. 12,14].

18. Men disse kapper skal være uden pynt eller noget tegn på stolthed. Derfor bestemmer vi, at
35 ingen broder må bære noget pelsværk på sine klæder, ej heller noget andet, som bruges på kroppen, ikke engang et tæppe, medmindre det er af lammeuld eller fåreuld. Vi befaler at alle skal have det samme, således at alle let kan klæde sig på og af samt med lethed tage sine støvler på og af. Og klædehandleren eller den, der er i hans sted, skal omhyggeligt betænke og drage omsorg for Guds belønning i alle ovenstående ting, således at de misundelige og de onde tunger
40 ikke bemærker, at kapperne er for lange eller for korte; men de skal uddele dem således at de passer dem, der bærer dem, svarende til størrelsen af den enkelte.

19. Og hvis nogen broder ud fra en følelse af stolthed eller arrogance ønsker at have en bedre og smukkere klædning som noget, der tilkommer ham, lad ham da få den dårligste. Og de, der

får nye dragter, skal straks returnere de gamle, så de kan blive givet til væbnerne og de tjenende brødre og tit til de fattige alt efter, hvad der synes godt for den, der har dette embede.

Om skjorter

- 5 20. Blandt andre ting bestemmer vi nådigt, at der på grund af den store intensitet af varme, der eksisterer i Østen fra Påske til Allehelgen, skal der af medlidenhed og på ingen måde som en rettighed, gives en linnedskjorte til enhver broder, som ønsker at gå med den.

Om sengelinned

- 10 21. Vi befaler med almindeligt samtykke, at hver mand skal have tøj og sengelinned efter mesterens skøn. Det er vor hensigt, at en madras, en hynde og et uldent tæppe skulle være tilstrækkeligt for den enkelte; og den, der mangler en af disse, han må til enhver tid bruge et groft uldent tæppe og et linneddække, det vil sige med en blød luv. Og de skal til enhver tid sove iført en skjorte og ridebukser og sko og bælder, og der hvor de sover, skal der være oplyst, indtil det
15 bliver morgen. Og iklæderen skal sikre sig, at brødrene er så godt kronraget,²¹ at de kan inspiceres både forfra og bagfra, og vi befaler jer respektfuldt at overholde den samme metode til skæg og moustacher, således at der ikke kan bemærkes noget umådeholdent på deres ydre.

Om spidse sko og snørebånd

- 20 22. Vi forbyder spidse sko og snørebånd og forbyder nogen broder at gå med dem; ej heller tillader vi dem til dem, der varter op i huset for en tid; snarere forbyder vi dem under nogen omstændigheder at have spidse sko eller snørebånd. Det er åbenbart og velkendt, at disse afskyelige ting hører til hedninge. Ej heller skal deres hår og klæder være for lange. For dem, der tjener den højeste skaber, må af nødvendighed være født indenfor eller udenfor ved det løfte
25 Gud selv har givet som siger: *Estote mundi quia ego mundus sum*. Hvilket betyder: "Vær født, som jeg er født".

Hvordan de skal spise

- 30 23. I slottet, eller hvad der hellere skulle kaldes spisesalen, skal de spise sammen. Men hvis du mangler noget og ikke er vant til de tegn, som bliver brugt i et kloster, skal du stille og diskret spørge efter det på bordet, du ønsker, med al ydmyghed og underdanighed. Som apostlen siger: *Manduca panem tuum cum silentio*, hvilket betyder: "Spis dit brød i stilhed." Og salmisten: *Posui ori meo custodiam* Dette betyder: "Jeg holder min mund." eller: "Jeg tror, at min tunge vil svigte mig", eller: "Jeg holder mund, så jeg ikke kommer til at sige noget forkert."

35

Om at læse teksten

24. Altid skal der ved klostrets middage og aftensmad læses af den Hellige Skrift, så vidt det er muligt. Hvis vi elsker Gud og Hans hellige ord og Hans hellige bud, skal vi lytte opmærksomt, og den, der læser op, vil bede jer om at være stille, før han begynder at læse op.

40

²¹ Dvs. har tonsur

Om skåle og drikkebægre

25. På grund af mangel på skåle må brødrene spise parvis således, at den ene bedre kan studere den anden og således at ingen barskhed eller reservation bliver indført under det fælles måltid. Det forekommer os, at hver broder skal have den samme ration af vin i sit bæger.

5

Om at spise kød

26. Det skulle være tilstrækkeligt for jer at spise kød tre gange om ugen, undtagen ved Jul, Allehelgens dag, Marias optagelse i Himlen og festen for de tolv apostle. Det skal forstås på den måde, at spisning af kød er ødelæggende for kroppen. Men hvis en faste, hvor kød ikke er til-

10 ladt, falder på en torsdag, giv da brødrene rigeligt med kød den efterfølgende dag. På søndage skal alle brødre af Templet, præsterne og de gejstlige have to kødmåltider til ære for Jesus Kristi opstandelse. Resten af husstanden, altså væbnerne og de tjenende brødre skal være tilfreds med et måltid og være Gud taknemmelige for det.

15 *Om søgnedagsmåltider*

27. På ugens andre dage altså mandage, onsdage og endog lørdage, skal brødrene have to eller tre måltider med grønsager eller andre retter spist med brød til; og vi mener at dette skulle være tilstrækkeligt og befaler, at det skal også skal overholdes. For ham, der ikke spiser det ene måltid, skal heller ikke spise det andet.

20

Om fredagsmåltider

28. På fredage; lad da tarveligt kød blive givet i fællesskab til hele menigheden i ærefrygt for Kristi lidelse; og I skal faste fra Allehelgensdag til Påske, undtagen på Juledag, Marias himmelfartsdag og festen for de tolv apostle. Men de svage og syge brødre skal ikke overholde dette.

25 Fra Påske til Allehelgensdag må de spise to gange, så længe der ikke er generel faste.

Om bordbøn

29. Efter hver frokost eller aftensmåltid skal alle brødrene takke Gud i stilhed, i kirken hvis den er nær det sted, hvor de spiser, og hvis ikke den ligger i nærheden, da på selve stedet. Med et ydmygt hjerte skal de sige tak til Jesus Kristus, som er talerør til Gud. Lad resten af det brudte brød blive givet til de fattige og de hele brød blive gemt. Selvom belønningen skal gives de fattige, hvilket er Guds Rige, bør det gives til de fattige uden tøven, og fordi den kristne tro uden tvivl vil røbe jer iblandt dem, befaler vi at en tiendedel af brødet skal overdrages til jeres almisseuddeler.

35

Om at indtage kollation

30. Når dagslyset forsvinder og natten falder på, lyt da efter klokkens signal eller kaldet til bøn i henhold til landets tradition og gå alle til tidebøn [de kanoniske tider]. Men først og fremmest befaler vi jer at gå til kollation;²² og vi henlægger dette lette måltid (med forfriskning) under mesterens ansvar og konduite. Når han ønsker vand og når han af medlidenhed bestiller for-

40 tyndet vin, lad det da blive givet med måde. I sandhed skal dette ikke indtages umådeholdent,

²² Kollation: i klostrene en åndelig fordybelse i læsning og diskussion.

men med beherskelse. For som Salomon sagde: *Quia vinum facit apostatare sapientes*. Dette betyder at vin fordærver forstanden.

Om at holde stilhed

5 31. Når brødrene kommer fra tidebøn, har de ikke tilladelse til at tale undtagen i en kritisk situation. Lad da enhver gå roligt til sin seng i stilhed, og hvis han skal tale med sin væbner, skal han sige, hvad han har at sige mildt og stille. Men hvis for eksempel ridderordenen eller huset har et alvorligt problem, når de kommer fra tidebønnen, som må løses inden det bliver daggry, bestemmer vi, at mesteren eller den samling af ældre brødre, der leder ordenen under mesteren, må tale behørigt. Af denne grund befaler vi, at det må blive gjort på denne måde.

10 32. For det er skrevet: *In multiloquio non effugies peccatum*. Dette betyder: Det er ikke uden synd at tale for meget. Andetsteds er det skrevet: *Mors et vita in manibus lingue*. Dette betyder: I tungen er der både kraft af liv og død. Under samtale tillader vi ikke tomme ord eller at briste i ond latter. Hvis noget af det, der er sagt under samtalen, ikke skulle være sagt, befaler vi jer at bede "fadervor" i ydmyghed og i sand hengivenhed, når I går i seng.

Om brødre svækket af sygdom

20 33. Brødre, der lider af sygdom som følge af husets arbejde, tillades det at vente med at stå op til efter morgenbønnen, efter aftale og med tilladelse af mesteren, eller med dem, der har ledelsen på det sted. I stedet for skal de bede tretten rosenkransbønner, således som det er beskrevet ovenover og på sådan en måde at det kommer fra hjertet. Således siger David: *Psallite sapienter*. Dette betyder: "Syng med forstand", og ligeledes siger David et andet sted: *In conspectu Angelorum psallam tibi*. Dette betyder: "Jeg vil synge for dig i englenes nærvær." Og lad altid dette være i diskretion hos mesteren eller dem, der har ledelsen på det sted.

Om det fælles liv

30 34. Man læser i de hellige skrifter: *Dividebatur singulis prout cuique opus erat*. Dette betyder, at til hver blev der givet alt efter, hvad han havde behov for. Af denne grund siger vi, at ingen blandt jer skal hæves over andre, men alle skal tage vare på de syge; og den, der ikke er så syg, skal takke Gud og ikke være bekymret; og lad enhver, som har det værre, ydmyge sig selv gennem sin skrøbelighed og ikke være stolt gennem sin medlidenhed. På denne måde vil alle medlemmer leve i fred. Og vi forbyder enhver at tage fat på alt for overdreven afholdenhed; men fast holde sig til det fælles liv.

35

Om mesteren

35. Mesteren kan give til hvem det end behager ham, hest og rustning eller hvad end han ønsker fra en anden broder, og broderen, som de givne ting tilhører, skal ikke blive ærgerlig eller vred: for vær sikker på det, bliver han vred, går han imod Gud.

40

Om rådgivning

36. Lad kun de brødre, som mesteren ved vil give kloge og gavnlige råd, blive kaldt til rådet; for dette befaler vi, og det betyder, at ikke alle og enhver kan blive valgt. For når det sker, at de ønsker at behandle et alvorligt anliggende som f. eks. at give offentlig jord, eller at tale om hu-

sets anliggender, eller om antagelse af en broder, og hvis da mesteren ønsker det og synes, at det er passende at samle hele menigheden for at advisere det så hele kapitlet kan høre det; og hvad der synes godt og mest gavnligt, lad da mesteren gøre det.

5 *Om brødre i oversøisk tjeneste*

37. Brødre, der er udsendt gennem flere af verdens lande, skal bestræbe sig på at holde reglens bestemmelser og efter evne at leve uden at kunne bebrejdes noget med hensyn til kød og vin etc., således at fremmede ikke bliver betænkelige derved samt at de ikke gennem ord og gerning besudler ordenens forskrifter, og at de dermed kan være et eksempel på godt arbejde og visdom; i det hele taget således at dem, de arbejder sammen med, og dem i hvis herberg de er indlogeret, opnår hæder derved. Hvis det er muligt, skal huset, hvori de tager logi, ikke være uden lys, således at mørkets kræfter ikke leder dem ud i synd, hvilket Gud forbyder dem.

15 *Om at bevare freden*

38. Hver enkelt broder bør sikre sig, at han ikke ansporer en anden broder til forbitrelse eller vrede, for ved Guds enestående nåde holdes den stærke og den svage broder lige i barmhjertighedens navn.

20 *Hvorledes brødrene skal handle*

39. For at udføre deres hellige pligter og for at vinde Herrens velbehag og for at undslippe Helvedes ild, er det passende, at alle brødre, der er indviet, straks adlyder deres mester. For intet er mere dyrebart for Jesus Kristus end lydighed. For så snart at noget er befalet af mesteren, eller af den, som mesteren har bemyndiget, skal det straks og ufortøvet udføres, som var det Kristus selv, der havde befalet det. For dette siger Jesus Kristus ud af Davids mund, og det er rigtigt: *Ob auditu auris obedivit mihi*. Dette betyder: "Han adlød mig så snart han hørte mig."

40. Af denne grund beder vi og befaler bestemt, at ridderbrødrene, der har forladt deres egen vilje og alle de brødre, der gør tjeneste for en fast periode, ikke at tage sig den frihed at tage ind i staden eller byen uden mesterens eller den, der har befalingens, tilladelse; undtagen om natten til Graven og de steder, hvor der bedes inden for byens mure.

41. Dertil; brødrene må gå ud parvis, men hverken dag eller nat må de færdes på anden måde; og når de stopper ved et herberg, må hverken broder, tjenende broder eller væbner gå til en andens logi for at tale eller besøge ham, uden tilladelse, således som det er nævnt ovenfor. Vi befaler enstemmigt, at i denne orden, som er ledet af Gud, skal ingen kæmpe eller hvile ud fra egen vilje men efter ordenens mester, hvem alle er underkastet, idet de bør efterleve dette som Jesus Kristus har sagt: *Non veni facere voluntatem meam, sed ejus que misit me, patris*. Dette betyder; "Jeg er ikke kommet for at gøre min egen vilje, men hans vilje, som har sendt mig" (Johs. 6,38).

Om byttehandel

42. Lad ingen broder bytte ting uden tilladelse fra mesteren eller fra en med tilsvarende myndighed

43-50 [...] [*Tempelridderne måtte ikke have låse på deres ting, modtage gaver eller i det hele taget eje noget uden ordensmesterens tilladelse. Ordensbrødrene blev straffet for overtrædelser af ordensreglen og kunne i værste fald blive smidt ud af ordenen. Tempelridderne advares også i ordensreglen mod unødvendig tale, mod bagtalelse af andre og mod bagvaskelse og misundelse*]

51. Hver ridder må have tre heste og ikke flere uden tilladelse fra mesteren. Dette på grund af den store fattigdom, som for tiden findes i Guds hus og i Salomons Tempel. Til hver ridder giver vi tre heste og en væbner, og hvis denne væbner villigt gør bod, skal han ikke tugte ham for nogle af hans synder.

[...]

Om jagt

55. Vi forbyder alle brødre at jage fugle med en anden fugl. Det er upassende for en troens mand at give efter for dens slags fornøjelser, men han bør i stedet villigt lytte til Guds befallinger og hver dag bede ofte og bekende sine synder med tårer overfor Gud hver dag [...] og vi befaler også alle brødrene ikke at gå i skoven med en armbrøst eller en langbue for at jage dyr. [...]

Om løven

56. I er i sandhed pålagt den opgave at ofre jeres sjæl for jeres brødre, sådan som Jesus Kristus gjorde, og det er jer pålagt at forsvare landet overfor de ugudelige hedninge, som er fjender af Jomfru Marias søn. Førnævnte forbud mod jagt omfatter absolut ikke løven, for den kommer på udkig efter bytte, som den kan omringe og æde. [...]

Om besiddelse af land og mænd

57. Vi mener, at denne nye slags orden blev skabt ud fra det hellige evangelium og det guddommelige forsyn i Det Hellige Land. Det indebærer, at denne gruppe bevæbnede riddere må dræbe korsets fjender uden at synde. Af denne årsag kalder vi jer retmæssigt for Tempelriddere, med retsindighedens skønhed og udmærkelse, og derfor må i eje jord og holde mandskab, tjenerskab og marker og herske retfærdigt over dem. [...]

Om tiende

58. Eftersom I har givet afkald på al behagelig rigdom af denne verden, og villigt har underkastet jer fattigdommen, da har vi besluttet, at I som lever klosterlivet kan modtage tiende. [...]

Om domsafgørelser

59. Vi ved, at de er talrige, som forfølger den hellige kirkes tilhængere og som søger strid med (de kristne). Ved afgørelse i vort råd tillader vi jer at afsige domme og afgøre sager for tro mænd og ud af kærlighed til sandheden, hvis I bliver bedt om det af nogle af Østens folk. Det samme gælder til enhver tid, hvor noget skulle blive stjålet fra jer.

Om ældre brødre

60. Ved fromt råd befaler vi at aldrende og svage brødre skal æres flittigt og skal gives omsorg i henhold til deres skrøbelighed, og at de skal underholdes med fornødenheder med alt, hvad er nødvendigt for deres fysiske velbefindende, og at de ikke på nogen måde må lide nød.

5

[...]

Om verdslige riddere

65. For riddere, som i god tro tjener og lever med Gud og Tempelridderordenen i en afgrænset periode, og som bliver kaldt til Gud [som falder i kamp], befaler vi, at der ud af kærlighed til Gud og broderlig nåde skal brødfødes en fattig mand i syv dage og at hver broder i huset skal bede tredive paternostre for ridderens sjæls skyld.

10

15 *Om verdslige riddere, som gør tjeneste i en afgrænset periode*

66. Vi befaler, at alle verdslige riddere, som af et rent hjerte og trofast ønsker at tjene Jesus Kristus og Salomons Tempels hus i en afgrænset periode, skal købe en passende hest, våben og udrustning og alt, hvad der er nødvendigt til dette arbejde. Endvidere befaler vi begge parter at sætte en pris på hesten og skriftligt nedfælde den, så det ikke glemmes, og at Tempelridderordenen ud fra barmhjertighed giver ridderen, hans væbner og heste alt, hvad de behøver selv hestesko. Hvis hesten tilfældigvis dør i den periode, hvor ridderen gør tjeneste, så skal Tempelridderordenen erstatte den, hvis mesteren har råd til det. Hvis ridderen ønsker at vende hjem til sit land efter afsluttet tjeneste, så skal han barmhjertigt forlade huset og modtage halvdelen af den pris, som hesten var fastsat til som almisse.

20

25

Om hvervning af sergenter

67. Eftersom væbnere og sergenter, der ønsker at tjene Tempelridderordenen for deres sjæls frelse og i en afgrænset periode, kommer fra forskellige områder, så synes det gavnligt, at man tager imod deres løfte, således at den misundelige fjende ikke sår fortrydelsen i deres hjerter og får dem til at afsværge deres gode hensigter

30

Om hvide klædninger

68. Ved hele rådets fælles beslutning forbyder vi og vi udstøder enhver, som uden betænksomhed, konduite og klogskab tjener I Guds hus og for tempelridderne. Desuden byder vi, at sergenterne og væbnerne ikke skal bære hvide klædninger, fordi en sådan uvane før har skadet husets omdømme, hvor falske brødre hinsides bjergene sagde, at de var tempelriddere, men var gifte mænd og meget verdslige. De bragte en sådan skam over Tempelridderordenen, og mange skandaler fulgte heraf. Derfor skal væbnerne og sergenterne uudtrykkeligt gives sorte klædninger, og hvis disse ikke findes i det område en billig klædning af anden farve.

35

40

Om gifte brødre

69. Hvis gifte mænd beder om optagelse i broderskabet [...] så tillader vi deres optagelse på følgende betingelser: Efter deres død skal de efterlade jer en del af deres jord og ejendom. Dernæst skal de føre et ærligt levned og opføre sig vel overfor brødrene. Men du må ikke bære

hvide klædninger. Hvis herren desuden skulle dø før sin frue, skal brødrene tage en del af hans ejendom og lade fruen have resten til at forsørge sig resten af livet, for det ville være upassende for sådanne hustruer at leve i samme hus som brødrene, der har lovet Gud kyskhed.

5 *Om søstre*

70. Kvinders selskab er farligt for den gamle djævel har derved lokket mange fra den rette vej til Paradiset. Fremover skal kvinder ikke tillades som søstre i Tempelriddernes hus, således at blomsten af kyskhed altid bevares blandt brødrene

10 *Om at undgå intimitet med kvinder*

71. Vi anser det for at være en farlig ting for enhver troende at kigge for meget på en kvindes ansigt. Af denne grund må ingen af jer kysse en kvinde, uanset om det er en enke, en ung pige, en moder, søster, tante eller anden, og fremover skal Jesu Kristi ridderskab undgå kvinders omfavelse, hvorved mænd ofte er rådet i uføre, således at de altid fastholder en ren samvittighed og et rent liv overfor Gud.

Om ikke at være gudfædre

72. Vi forbyder alle brødre at døbe børn og ingen skal skamme sig over at nægte at være gudfædre eller gudmødre. [...]

Om disse bud

73. Alle disse bud, som er nævnt og skrevet ovenfor, skal holdes og håndhæves af mesteren. [...]

25 *[Dernæst følger regler for, hvornår tempelridderne skal faste og afholde helligdage. Herefter følger bl.a.:]*

Om optræden i kamp, når marskallen hæver banneret til angreb

164. Når marskallen ønsker at hæve banneret på Guds vegne. [...] skal marskallen beordre op til fem eller seks eller op til ti ridderbrødre til at beskytte ham og banneret, og disse brødre skal efter bedste evne angribe deres fjender hele vejen omkring banneret. Og de må aldrig gå væk eller forlade stedet, men skal i stedet forblive så tæt på banneret, som de kan, så at de kan støtte det, hvis det bliver nødvendigt. Og de andre brødre må angribe foran, bagude og til venstre og højre og hvor de mener, at kunne ramme deres fjender på en sådan måde, at de kan bistå banneret, hvis det har brug for dem og banneret kan hjælpe dem, om nødvendigt. [...]

168. Og hvis det hænder, at de kristne lider nederlag, som Gud har skånet dem fra, så må ingen broder forlade slagmarken for at vende tilbage til kasernen, så længe tempelriddernes banner stadig er hævet. For hvis han trækker sig tilbage, skal han udvises fra huset for evigt. Og hvis han ser, at der ikke længere er nogen udvej, så skal han søge mod det nærmeste johannitter eller kristne banner, hvis der er et, og når dette eller andre bannere er besejret, så må broderen drage til kasernen, som Gud vil vejlede ham til.

[*Tractatus de locis et statu sanctae terrae:*]

- 5 Der er to religiøse ordener i området omkring Jerusalem; tempelridderne og johannitterne, som har en del værdier indsamlet fra skatter i hele Europa og som også har store værdier og besiddelser i Håbets Land. Når Herrens kors føres i kamp, er det disse to, som hver på sin side eskorterer det: tempelridderne på højre side og johannitterne på venstre side. Tempelridderne er fremragende riddere, som bærer hvide klædninger med et rødt kors. De fører deres to farvede banner ved navn 'baucant' foran sig i slag. De går altid i kamp i en velordnet kampformation og uden larm, de er de første til at søge kampen og mere ihærdige end andre. De er de første til at drage ud og de sidste til at vende tilbage, og de afventer deres stormesters ordre, før de angriber. Når de træffer beslutning om at kæmpe og trompeten blæser til angreb, så synger de fromt denne Davids salme: 'Ikke til os, Herre, ikke til os, men til dit navn falder æren' [Salme 113, v.9].
- 15 Dernæst sænker de deres lanser og stormer ind i fjenden. Som én mand udsøger de stærkt slagets enheder og fløje og de vover aldrig at trække sig fra kampen. Enten nedkæmper de fjenden helt eller de dør. De er altid de sidste til at vende tilbage fra slag, og de går bag efter resten af mængden og passer på og beskytter de andre. Men hvis nogle af dem vender ryggen til fjenden eller ikke handler med tilstrækkeligt mod, eller fører våben mod kristne, så bliver han hårdt straffet. Den hvide kjortel med korset, som er ridderskabets symbol, tages fra ham på en vanærende måde og han bliver smidt ud af fællesskabet og han spiser i et år på gulvet uden serviet og hvis hundene generer ham, må han ikke beklage sig. Hvis stormesteren og brødrene efter et år vurderer, at han har sonet sin forbrydelse, så får han sin oprindelige ridderrolle tilbage. Disse tempelriddere fører et hårdt munkeliv, hvor de ydmygt adlyder reglerne, de undværer privat ejendom, og de spiser og klæder sig beskedent og de lever hele tiden udendørs i telte.
- 20
- 25

[*Rolf de Diceto:*]

- 30 Som en anden Judas Makkabæeren²³ havde tempelherrernes stormester Odo fireogfirs tempelriddere med sig i sit følge. Styrket af korsets tegn førte han sig og sine mænd ind i slaget. De sporede alle som én mand og angreb, idet de hverken drejede mod venstre eller mod højre. Da de genkendte den hærenhed, hvor Saladin havde kommandoen over mange krigere, så angreb de mandigt den og brød med det samme igennem den. De slog uden ophold fjenden ned, spredte dem, huggede til og knuste dem. Saladin var slået af beundring, da han så sine mænd spredt overalt og på flugt over det hele og over alt falde for sværdenes klinger. Han tænkte på sin egen sikkerhed og flygtede, idet han kastede sin ringbrynje af sig for at komme hurtigere væk, og han steg på en hurtig kamel og nåede lige at undslippe med få af sine mænd
- 35
- 40

²³ Judas Makkabæeren: Jødisk leder, der i 175 f.Kr. med held anførte et oprør mod det seleukidiske rige.

J. M. Rosenløv & M. Pihl: *Korstogene – Islams ekspansion og kristen modoffensiv* (2014)

- 5 Saewulfs pilgrimsrejse oversat af M. Pihl efter S.J. Allen o.a. (red.): *The Crusades – A Reader*, Toronto (2003), s. 99-103. Vilhelm af Tyrus, *Historia Rerum i partibus transmarinis gestarum*, XII, 7, *Patrologia Latina* 201, 526-27. Her efter J. Brundage: *The Crusades - a Documentary History*, Milwaukee (1962), s. 70-73. Oversat af M. Pihl. Albert af Aachen her efter S. B. Edgington: *Albert of Aachen's History of the Journey to Jerusalem*, bnd. 2, s.207. Oversat af J. M. Rosenløv. 'Hugh Peccator' oversat af M. Pihl efter J. Leclercq, 'Un document sur les débuts des Templiers', *Revue de l'histoire ecclesiastique*, 52 (1957), s. 86-89. Jf. H. Nicholson: *The Knights Templar – a new History*, Stroud (2001), s. 42-43. Tempelriddernes ordensregel, her efter Judith Upton-Ward: *The Rule of the Templars*, Woodbridge (1992). Oversat af M. Pihl.
- 10 Uddrag af *Tractatus de locis et statu sanctae terrae* oversat af M. Pihl efter H. Nicholson: *The Knights Templar – A new History*, Stroud (2001), s. 67-68. Rolf de Diceto oversat af M. Pihl efter Nicholson s. 66.